

Lucia 13 dec kl. 13.00

Lucian gästade även i år Ralph Lundstengården. Det är skolans elever, som i den kylslagna Luciadagen kom för att sprida ljus och fina julsånger.

Nere i restaurangen var julbordet uppdukat, och luciatåget tågade tillbaka till skolan, och gästerna tog för sej av julbordet.

Även tomten var med!

Ralph Lundstengården

Vinterkonst på Torget.

Visdom

Gå inte och tänk på din otur, dina felsteg eller dina misslyckanden. Det förgångna kan inte göras o gjort. Och sorg och ånger undergräver sinnets hälsa.

Tänk på framtiden, som däremot kan påverkas och som kan bli rik på ljuspunkter.

Nils Simonsson

(Författare, föredragshållare och tidigare läkare i Jämtland)

KOMMANDE EVENEMANG

Nederluleåstafetten

Inställd??? Beslut ej taget.

Paltmiddag i Ankaret

29 mars kl. 18.00. Mer information kommer via Ersnäs hemsida och Ersnäs Facebooksida.

Välkomna!

Ersnäs Byaförening

Majbrasa

söndag 30 april. Mera info kommer i postlådan och på hemsidan.

Ersnäs IF

Vårfågelskådning 7 maj

Välkommen till **Svartskatatornet!**

Tornet ligger på vänster sida om vägen mellan Ersnäs och Mörön 3 km från E4-korsningen i Ersnäs. Skylt och spångad stig från P-plats vid vägen. Fågeltornet kommer att vara bemannat mellan kl. 07.00-10.00 med personal från Norrbottens Ornitologiska Förening, som kan ge svar på vilka fåglar som vi ser. Välkomna till en fågelmorgon med massor av fåglar av alla de slag! Ta gärna med fika! Tubkikare kommer att finnas tillgängliga.

Kontaktperson: Inger Brännström
070-383 11 99

Norrbottens Ornitologiska Förening

Jag vill vara nöjd men aldrig bli liknöjd!

Det finns onekligen mycket att oros över. Läget ute i världen som påverkar vårt land på flera sätt. Kanske vår närmaste familjs eller omgivningens hälsa eller situation orsakar oss störd nattsömn. Elräkningen som rusar, låneräntan som stiger och matkassen som bara blir dyrare och dyrare. Det är inte lätt att vara nöjd. Men vad finns i den andra vågskålen? Det vi kan vara nöjda med, glädjas åt eller åtminstone tycka att det är okej.

De små tingens glädje

En skall inte förakta vardagens små saker eller händelser som gör oss nöjda och glada.

Vi har passerat vintersolståndet och ljuset vinner flera minuter dag för dag. Det är något jag personligen är nöjd med. Och visst känner en sig nöjd efter en långpromenad, litet rödkindad och tårögd av blåsten – men så skönt när en kommer in. Att ställa en helgbukett med tulpaner, vårblommen framför alla andra, på köksbordet gör mig också väldigt nöjd. Denna älskade blomma symboliserar för mig vår och

ljusare dagar. Ett tänt ljus, en utflykt till Gläntan med dryck i termos, den första drillen av storspoven i april, korvgrillning över öppen eld. De första musöronen på rönn och björk. Känslan av nöjdhet när du klipper in din egenodlade timjan. En god, vällagad middag, ett glas gott vin. En katt som spinner när du kliar den. Detta är bara ett axplock av sådant som gör att känslan av nöjdhet infinner sig.

Det finns ett säg att det är nästan fult att vara nöjd. "Hungrika vargar jagar bäst" var det någon som sa. Baksidan av att vara alltför hungrig är ständig jakt, ständigt jämförande efter ouppnåeliga saker och tillstånd och på kuppen blir vi utsvultna. På ork, lust, energi och empati. Är kanske hemligheten att se när sakernas tillstånd är just i det läge där en håller upp och säger. - Det är bra, jag är nöjd.

Aldrig liknöjd

Att sträva efter att känna sig nöjd skall inte förväxlas med att vara liknöjd, dvs inte bry sig om viktiga

saker, svårigheter som en med ansträngning kan övervinna eller kämpa för. Jag skulle säga att liknöjdheten är livsfarlig. Den förminskar oss som människor.

I det här numret av Ersnäsbladet får du ett boktips om en som var nöjd med en del men som aldrig blev liknöjd, nämligen Jan Eliasson. Ett långt liv i diplomatins tjänst innebar både vatten och vin som man säger och han arbetade hårt innan han blev nöjd. Här på hemmaplan kan du läsa om en passionerad chiliodlare som får sin belöning när skördesäsongen nalkas. Lotta känner sig nog nöjd är hon plockar in sina smakstarka frukter.

Nu har skolbarnen snart sportlov och isen på rinken vid skolan är spolad och fin. Omklädningshytten, (som Byaföreningen är med och bygger med hjälp av bidrag från Luleå Kommun) hinner nog inte komma på plats till dess. Kanske tar du dig en tur på grillorna med barn eller barnbarn och känner vinden snida kring kinderna, tårna sprätta av kyla. Men, hoppas jag, NÖJD!

Carin Sundén

Åka längdskidor i Ersnäs

Snön ligger vit över Norrbotten och möjligheter till skidåkning är ypperliga. Här i Ersnäs kan du åka skidor i det fina elljusspåret uppe i Gläntan. Alla är välkomna till spåret med skidor på fötterna! Du kan starta din rutt redan nere i byn och skida upp mot Gläntan.

För den unga generationen erbjuds även skidträning: Skidkul för barn (ålder ca 5-8 år) med Simon Wänstedt, start söndag 29/1 kl. 17.30-18.30, se även Ersnäs facebookside.

Skidträning för barn (ålder ca 8-13) med Jonas Persson: info om tränings-tid finns på Ersnäs facebookside.

Skidträning för ungdomar med Emil Welin: söndagar, tisdagar och torsdag kl. 18.30-19.30.

Ha en god tur i spåret!

Familjenytt

Inflyttade

Alice Rönngquist, Martin Mörtlund och sonen Aaron har 18 december 2022 flyttat in på Bäcktorpsvägen 58.

Född

Fredagen den 13 januari kom lilla Saga till världen. Vikt 3785 gram, längd 51 cm. Lyckliga föräldrar är Lina och Anders Öhlund, syskonen Livia, Emil och Oskar. Alla bor på Klubbvägen 111.

Avliden

Siri Öqvist * 22/6 1938 † 1/1 2023

Har du något till Familjenytt, skicka det till krister@krivision.se
Vi behöver hjälp med att få in uppgifter!

Bokbussen hösten 2022 & våren 2023.

070-370 07 57
bokbussen@lulea.se
www.bibblo.se

Fotbollsplan/Klubben, ca. kl. 17.00.

Tisdag 7/2, 14/3, 18/4, 16/5 och 13/6

Ralph Lundstengården, ca. kl. 13.15.

Onsdag 15/2, 22/3, 26/4, 24/5 och 21/6

Böcker kan lånas via www.bibblo.se och hämtas på bibliotek eller bokbussen. Böcker som lånats i Norrbottens län kan lämnas tillbaka på bokbussen och böcker man lånar i bokbussen kan lämnas på något valfritt bibliotek i Luleå och länet. Välkommen in!

Hockeybanan

I november undrade man om det skulle komma någon snö och kyla denna vinter. Lite korkat men man är ju en "tvivlare". I alla fall så har vädret och speciellt SMHI en viktig roll när hockeybanan skall isbeläggas. Deras prognoser är det nog svårt att klä sig efter, åtminstone i förväg.

Denna säsong började hockeybanan spolas i december. Ett problem med banan är höjdskillnaden på ca 3 dm vilket innebär att den måste spolas i omgångar. Normalt brukar vi ha en åkbar is i december men vädret har ställt till det denna säsong.

Efter ca 15 spolningar är vi nu nöjda med nivån och nästa steg är att säckdra isen med en tunna med varmvatten och en matta släpandes efter. Det är så nära en ismaskin på Coop-arena som vi kan komma. Målet "top notch" är kanske något nördigt men det är ju här resan börjar för de som siktar på Luleå hockey eller Luleå konståkning. Banan nyttjas också flitigt av skolan och fritids.

Hockeybanan drivs och sköts av Ersnäs IF. "Isgänget" består av Hans Sundén, Per Isaksson och undertecknad.

Byaföreningen har erhållit bidrag från kommunen för att bygga en enklare kur för ombyte vid hockeybanan. Bygget börjar någon gång i maj.

Bo Axhammar

Föreningarnas årsmöten

Ersnäs Samfällighetsfören.

Tisdag 14 februari kl. 19.00 på Ralph Lundstengården. Sedvanliga årsmötesförhandlingar samt Försäljning del av samfällid mark. Vi bjuder på kaffe och semla.

Ersnäs Byaförening

Måndag 20 februari kl. 19.00. Sedvanliga årsmötesförhandlingar. Vi har bjudit in Kommunalrådet Fredrik Hansson.

Alla välkomna och vi bjuder på fika.

ANEA (vänortssamarbetet)

Tisdag 21 februari kl. 19.00 i Ankaret. Nya medlemmar hälsas välkomna. Anmäl ditt deltagande senast 19 februari till 070-227 76 32 eller ingegerd@krivision.se

Maravägens samfällighetsförening.

Torsdag 23 februari kl. 19.00 i Ankaret. Info även på Ersnäs Facebooksida då det närmar sig.

Ersnäs Idrottsförening

Onsdag 8 mars kl. 19.00 i Ankaret. EIF bjuder på fika.

Årsmöten m.m. finns även i Kalendern på www.ersnas.se

Livet ger dig tiden och rummet men innehållet får du ordna själv.

Samgåendet mellan våra föreningar Ersnäs Byaförening och Ersnäs Hembygdsförening

Nu är de två föreningarna en förening, Ersnäs Byaförening.

Verksamheten fortsätter som tidigare. T.ex. på Torget med bagarstugan, Torpet, ställplatserna och boulebannan fortsätter på samma sätt. Övriga verksamheter som Hembygdsföreningen utförde/sysslade med fortsätter också, och gemensamt för allt detta är att det är samma personer engagerade.

Och Byaföreningen tar gärna emot fler som engagerar sig på olika ställen.

Rätt svar till frågorna på sidan 8:

1D, 2A, 3A, 4B, 5C, 6B,
7B, 8D, 9B, 10D, 11A, 12C

Här nedanför, i Redaktionsrutan, kan du läsa av manusdag och räkna fram utdelningsdag för Ersnäsbladet under hela året.

ERSNÄSBLADET

utges av Ersnäs byaförening och är öppet för alla (föreningar, företag och enskilda) med anknytning till byn och utkommer med fyra nummer per år.

Manusstopp under 2023 är måndagarna **23 jan, 8 maj, 7 aug och 30 okt** och utdelning fredag 11 dagar efteråt.

I redaktionen:

Krister Öhman, tel. 070-635 67 74
E-post: krister@krivision.se

Elaine Blomqvist, tel. 076-645 12 01
E-post: smejob45@lulea.se

Ingegerd Skoglund Öhman
tel. 070-227 76 32
E-post: ingegerd@krivision.se

Carin Sundén, tel. 070-623 66 67
E-post: sundencarin@gmail.com

Redaktionsmedlem emeritus:
Sven Persson, tel. 070-691 53 96
E-post: sven@snowkids.se

Ersnäsbladet finns att läsa/hämta från byns hemsida www.ersnas.se
Där finns även alla tidigare nummer.

Recept

Blodplättar

½ liter blod
½ liter vatten eller buljong
4 dl mjöl, hälften vetemjöl hälften rågsikt
Salt, mejram
Matfett att steka i

Vispa ihop ingredienserna och låt svälla en stund.

Grädda plättarna i stekpanna.

Avnjut blodplättarna varma, med stekt bacon, lingonsylt och råkostsallad.

Gott och järnrikt!

Ingegerd Skoglund Öhman

Luftledningarna försvinner under 2023

Luleå Energi Elnät AB börjar jobbet sommaren 2023.

Då kommer luftledningarna av el att bytas ut mot jorddito. Eldistributionsnätet upp till 24 kV berörs.

Luleå Energi Elnät AB påbörjar arbetet med att bygga om distributionsnätet. Det blir förstärkningar och ombyggnad av ledningsnätet 0,4/24 kV. Kabelskåp kommer att till stor del ersätta befintlig luftledning. Transformatorer på stolpar ersätts med markstationer. När nya nätet är i drift tas luftledningarna bort. Markägare som berörs av förändringen är kontaktade och skall godkänna ev. markupplåtelse.

Information från Ersnäs Idrottsförening, EIF

- Ett stort tack till alla som stödde oss med att köpa jul- o nyårsbingolotter.
- Under vårkanten så kommer vi i att köra i gång med försäljningen av lotter till vårt numera traditionella åkgräsklipparelotteridragning på Torget midsommarafton.
- Vi kommer även att sälja salami och ost med leverans till Påsk.
- Från fotbollen kan vi meddela att Patrik Johansson och Bengt Westberg fortsätter som tränare samt att Alviks IK är tillbaka till div 4 vilket kommer innebära två stekheta Sörbyaderbyn. Vi återkommer med info om spelartruppen. Just nu jobbar Sportchefen för högtryck med att spika truppen.
- Under 2023 så kommer vi att köra med våra traditionella arrangemang Klubbmästerskap i skidor, Valborg, Nationaldagen, Ersnäsdagen samt Hemborgsutmaningen.
- Vi hälsar Er välkomna till vårt årsmöte onsdag 8 mars i Ankaret (Internationella kvinnodagen) kl.19.00.

Styrelsen Ersnäs IF

Året var 2022

Covid på tillbakagång. Livet normaliserades i vår by. I omvärlden blev det tvärtom. Den katastrof som drabbade Europa, var det få som trodde skulle komma. Men i den här korta tillbakablickningen håller vi oss till vår allra närmaste omgivning. För de cirka 600 ersnäsborna kan vi säga att livet började likna livet före covid.

Under 2022 föddes fem barn vars första hemvist är Ersnäs. Motsvarande siffra för 2021 var sex födda barn. Under året flyttade tio familjer till byn. Året innan var siffran hela 14 familjer.

Vi kunde under året glädja oss åt de årligen återkommande arrangemangen: Majbrasa, Nationaldag, Midsommar, Ersnäsdagen, Loppis, Hemborgsutmaningen, Luciatåget på Ralph Lundstengården.

På Ersnäsdagen korades Årets Ersnäsare, en tradition som inleddes 2007. Årets utmärkelse gick till Lars Gustavsson för hans "brinnande engagemang och mångåriga arbete för Ersnäs IF".

I två fall tog ersnäsborna hem SM guld. Annika och Elin Seger på Tranmyrvägen (med förstärkning av en lulebo) tog hem guld i pimpel SM. Mikael Forsberg, likaså med adress Tranmyrvägen, ledde Luleå hockeydamer till SM guld.

Byns stolta fotbollslag erövrade en hedrande fjärde plats i division 4 där ärkerivalen Alvik också kommer att befinna sig kommande säsong.

Augustinumret av Ersnäsbladet blev tolvsidigt i stället för det vanliga åttasidiga. 2022 var valår. EB ställde fyra frågor till de elva partierna i kommunfullmäktige. Samtliga partierna besvarade frågorna. Svaren sammanfattades

i novembernumret 2022. Svaren på den viktiga frågan om skolan i Ersnäs finns kvar 2022, sammanfattades på detta sätt: Sju av partierna svarar ett obetingat ja. Övriga fyra använder formuleringarna: det hoppas vi; Sörbyarnas skolstruktur ska utredas; vi är helt övertygade om att skolan finns kvar.

Torget ingår i förteckningen över Ställplatser runt om i Europa. Under året registrerades ett 60-tal övernattningsplatser med besökare från en rad nationer med tyskar i majoritet. Kännedomen om byns existens sprider sig.

Vår gemensamma lokal Ankaret förskönades. Äventyrsbanan i Gläntan underhölls och byggdes ut. I samarbete med kyrkan i Antnäs försågs platser längs Hemborgsleden med texter som inbjuder till reflexion.

Ersnäs Byaförening och Ersnäs Hemborgsförening slogs samman till en förening med namnet Ersnäs Byaförening som bl.a. innehåller en arbetsgrupp med namnet Hemborgsgruppen.

För att stödja byns gemensamma aktiviteter kan byborna betala en årlig avgift som förstärker föreningarnas verksamhet. Knappt hälften av Ersnäs 270 hushåll stödjer på detta sätt byns gemensamma aktiviteter. Tyvärr visar denna siffra på en viss nedgång jämfört med de närmast föregående åren. Men det ska tilläggas att vi också har stöd av närmare 40 utsocknes dvs sådana med annan adress än Ersnäs.

Sven Persson

Chans till franska möten

Sommaren 2010 besökte 30 bybor från Antnäs, Alvik och Ersnäs den lilla orten Noveant sur Moselle i nordöstra Frankrike, 20 km söder om staden Metz. Där togs vi emot av ett dussintal gästfria familjer som vi också bodde hos under en vecka. Samarbetet mellan våra byar och Novéant har sedan dess utvecklats i olika former. Vi har ömsesidigt besökt varandra i grupp, och även i privat regi. Vänortsföreningen ANEA bildades 2011 och har hand om kontakterna från svensk sida.

I sommar kommer våra franska vänner att besöka oss under första veckan i augusti. Formerna blir desamma som tidigare; gästerna bor i familjer, vi har program med olika aktiviteter och resor i närområdet. Veckan ger tillfällen till umgänge och trevliga stunder. Språket är inget problem, eftersom många av våra vänner talar god engelska.

Är du intresserad av franska möten? Kanske du rentav kan ta emot franska gäster?

Hör av dig styrelsen för ANEA! Ni hittar våra kontaktuppgifter på Ersnäs hemsida, längst upp till vänster under fliken ANEA.

Välkomna till givande och trevligt vänortsutbyte!

Styrelsen

Visst betalar du in medlemsavgiften till Ersnäs Idrottsförening och Ersnäs Byaförening för 2023?

Årets avgift är 225 kr för familj och 150 kr för enskild, och då tar du fritt del av bl.a:

Preparerade skidspår.
Rabatt på lokalhyrning i Ankaret när du kanske vill ha fest/barnkallas.
Väl underhållen vandringsled, Hembergsleden.
Grillplatser på Hemberget, Gläntan och Torget.
Utegym i Gläntan.
Nationaldagsfirande, Ersnäsdagen, Midsommarfirande på Torget, Majbrasa vid Återvinningsstationen.
Spolad skridskobana vid skolan.
Lokal byatidning, "Ersnäsbladet" m.m, m.m

Byaföreningen och EIF fortsätter med sam-inkassering av medlemsavgifterna. Medlemmarna betalar till EIF som delar intäkten med Byaföreningen.

Således blir man medlem i bägge föreningarna.

Ni kommer väl ihåg att medlemmar i våra två föreningar är med i utlottning av fina priser i juli månad.

God, näringsriktig och klimatsmart mat till barnen

Förbättringsarbete pågår med fokus på att få fler barn och elever att gilla maten i förskola och skola i Luleå kommun. En del i arbetet är att ge måltidspersonalen större möjlighet att påverka måltiderna och vara kreativa. Vecka 45, från och med 7 november 2022, påbörjade varje skol- och förskolekök att ta fram en egen lunchmeny. Huvudregeln är att vegetariskt alternativ ska serveras dagligen, och att fisk ska serveras en gång per vecka.

Ann-Louise Aspenfjäll

Kocken Ann-Louise Aspenfjäll berättar att hon har fria händer att utforma meny, och att hon väljer att tillaga maten med lokala råvaror i så

stor utsträckning som möjligt. Maten ska vara god, näringsriktig och klimatsmart. Hon anpassar rätterna så att de blir goda och barnen ska tycka om maten. De ska ju äta rejält för att orka hela dagen. Ann-Louise har noterat att svinnet har minskat sedan

Isa Dahlbom tycker att maten är toppengod!

hon har fått utforma matsedeln, och att barnen äter med god aptit. Dessutom är det roligt att arbeta på det nya sättet.

Häromveckan tillagade hon pankopanerad fiskfilé med kall dillsås och potatis. Maten hade strykande åtgång och tog helt enkelt slut, till skillnad från tidigare fiskrätter enligt skolornas gemensamma meny då en stor del blev kvar.

Vid EB:s besök serverades grekisk pytt med äppeltzatzikisås vilket uppskattades stort. Salladsbord med goda alternativ finns dagligen och även det gillas av barnen.

Flera av dem uttalade att maten är jättegod.

Elaine Blomqvist och Ingegerd Skoglund Öhman

Medlemsavgiften till föreningarna betalas in på följande konto:

BG 5970-5996

SWISH 123 264 83 68

Vi tackar för ert stöd!

Ord till handling - Jan Eliasson

Diplomaten och politikern Jan Eliassons memoarer spänner över ett liv och en karriär som innehåller mer än de flesta andras.

Från ett arbetarhem i Göteborg nådde han via en diplomatisk karriär i flera olika länder, som ambassadör och internationell medlare, posten som vice generalsekreterare i FN. I sin bok berättar han om sitt liv och sin imponerande yrkesbana.

Boken finns även som ljudbok. Du kan också ladda ned och läsa den, kostnadsfritt, från Bibliotekets app.

Boktips från Bokmalarna ARV

Bok för barn (3 - 6 år)

Pippi Långstrumps kokbok

I Pippis kokbok välkomnas barn och vuxna att tillsammans laga godsaker och rätter från Pippis fantastiska värld. Och så får vi äntligen lära oss hur man gör sina egna krumelurpiller!

Recept av Johanna Westman och roliga tips och texter av David Sundin varvas med Pippi-citat och klassiska bilder.

Chiliodlingens mirakler eller hur vi håller värmen på Klubbvägen

Heta, milda, fruktiga, röda, gula, gröna, runda, koniska, skrynkliga...Varianterna av chilipeppar är fantastiska. Odlingen av dem är både lätt och knepig. Här kommer några tips och trix från mig som testat, misslyckats och lyckats i åtminstone 30 år.

Chilifröna är de första som sås inför säsongen, oftast i februari men ibland redan i januari. De behöver värme för att gro, så övertyga familjen om att det är trevligt med såbrätten i köksvärmen. När de kommit upp och fått sina första foderblad är det dags för första omplanteringen. Det är bra att göra det flera gånger och öka krukstorleken eftersom. I mitten av sommaren får de sin sista kruka i största storleken på 6 - 10 liter jord.

Under sommaren blommar de för fullt men många sorter är sega med att sätta frukt. Är du otålig så sätt några snabba sorter, t.ex. Padrones eller

Sivri som heller inte är så starka ger tidig frukt. Annars är det bara att vattna, gödsla och vänta. Tomatgödsel funkar bra. Sedan har vi ohyr... Chili är läckert även för bladlöss. Om du har växthus kan det räcka att duscha dem med vattenslangen för att hålla dem i schack.

Såpvatten fungerar men även att bara klämma dem man ser om man inte är för blödig.

De långa ljusa nätterna hos oss är tyvärr inte en fördel för att få frukterna att mogna, utan det är för de flesta sorter först i september och senare som de stora skördarna kommer. Jag har lyckan att ha min vinterträdgård där de får stå och mogna fram allteftersom. 2022 tog jag den sista skörden dagen innan nyårsafton, några ettrigt starka Red tip, som nu ska bli pulver.

Nu är det dags för ett svårt beslut. Fortsätta vårda plantorna och hoppas att de överlever eller börja dra upp

nya? Jag gör både och men ser ofta att de övervintrade ger upp omkring februari/mars. De vill ha det ljukt och svalt men inte ens vinterträdgården är optimal. Om någon överlever kommer belöningen med större och tidigare skörd. Jag har en Rocoto canario som nu är inne på sin tredje vinter.

Allt gott och njutbart man kan göra av frukterna och hur man övar upp sin förmåga att älska det starka, heta är en annan berättelse som vi kanske kan återkomma till en annan gång.

Hög tid att så om du vill komma i gång!

Lotta Lauritz

Ersnäs. Det är just på områden som de nämnda som vår by kan uppvisa sina starka sidor.

Många företag är på alerten och tar till vara de möjligheter denna nordliga revolution erbjuder. Ett exempel är rekryteringsföretaget Adecco. Gå in på www.adecco.se/valkommen-till-norrland/ om Du vill se hur ett sådant företag går till väga.

Men...var finns de bostäder som krävs? Några hus, som bara står och väntar på att befolkas, kanske finns i byn men de är fåtaliga. Ersnäs behöver ett nytt Tranmyrvägen, ett nytt Nyområde. Jag vet: VA-kapacitet existerar ej. Däremot alternativa lösningar som det kan finnas all anledning att undersöka.

Förslag: Byaföreningen tillsätter en arbetsgrupp, gärna förstärkt med någon kraft från t ex LTU. Uppgiften blir:

- att undersöka om det kan finnas outnyttjade bostäder i Ersnäs
- att inventera tillgången på tomtmark antingen för enstaka nybyggen eller en större exploatering typ Tranmyrvägen
- att kartlägga olika alternativ för att lösa VA-frågan.

Visst kan detta låta orealistiskt, drömerier, dessutom presenterat av en utsocknes. Men förändringens vindar blåser över vårt län och vår kommun. Och ambitiösa Ersnäs vill bli en del av denna utveckling även om det kräver nya, djärva grepp. En plan av det här slaget blir också ett påtryckningsmedel gentemot kommunledningen och kan dessutom stimulera andra byar i kommunen till liknande grepp.

Sven Persson

Norrbotten i centrum

Ledarna för EU besöker Kiruna med den tunga makthavaren Ursula von der Leyen i spetsen. Kirunagravan och Esrange står på programmet. Men också annat. "Utöver studiebesöken handlade EU-mötet i Kiruna även om ren och skär exotism. De svenska ministrarna visar inte upp det Sverige de själva lever i, utan det Sverige som får omvärlden att drömma." (DN 230114).

Att Norrbotten och norra Sverige har stor betydelse för detta land konstaterade rikskanslern (dåtidens regeringschef) Axel Oxenstierna redan på 1600-talet. "I Norrland hafva vi ett Indien, bara vi rätt förstå att utnyttja det." Så formulerade han sig och innebörden var att landet inte behövde söka rikedomar på andra håll i världen. Att dessa ord i högsta grad skulle gälla också 400 år senare kunde nog inte ens Oxenstierna drömma om.

Nu tycks också den nya regeringen ha kommit till insikt om norra Sveriges och Norrbottens strategiska roll i den samhällsomvandling som vi bara har sett början av. Den insikten hade redan regeringen Löfven kommit fram till. I december 2020 utsåg den re-

geringen en samordnare av insatserna i norr. Peter Larsson, så heter samordnaren, levererade en rapport i november i fjol med förslag om åtgärder. Kristerssonregeringen har klokt nog förlängt Larssons uppdrag fram till juni i år.

Larssons 50-sidiga rapport finns att läsa på nätet. Googla på orden Peter Larsson rapport. Rubriken "Regeringen satsar fortsatt på..." finns längst upp. Därifrån går det att klicka sig fram till rapporten.

Rapportrubriker som direkt berör Ersnäs är "Befolkningsförsörjning" och "Samhälls- och bostadsbyggande."

För att denna nyindustrialisering ska kunna bli verklighet, krävs en omfattande inflyttning. Detta konstateras i Larssons rapport som på den punkten innehåller bl.a en formulering av det här slaget: "I erbjudandet /om flyttning/ är löftet om en bostad eller en potentiell bostadskarriär en av de viktigaste faktorerna...Varje ny medborgare måste känna sig riktigt välkommen. Man måste mötas av ett engagemang och möjligheter att delta i ett liv utanför jobbet." Det är nästan som att vi får intrycket att Larsson har gjort ett studiebesök i

Ersnäs 42 år – några minnen och tankar

9 november 1980. Tar av från E4, åker Svartskatavägen. Svänger ned till vårt nya hus. Snön är djup. Vi pulsar i snön, öppnar dörren till ett mörkt, tomt hus. Vi tänder några få lampor. Två vuxna och två trötta barn sätter sig ned. Jag tänker. Vad har vi gjort? Hur skall detta gå?

Äventyret började med att vi såg bilder hos en mäklare, besökte huset. Solig dag, blommor, humlor, svalor, båt vid stranden. Glittrande vågor.

Dessa positiva intryck förstärktes av en då känd företagare som svänger in på gården och meddelar mäklaren: "Hon har bestämt sig, vi köper!"

Dagen efter frågar jag min bank om lån och får reda på att tre andra söker lån för samma hus. Bråttom alltså. Vi slår till. Början på det ni nyss läste.

Vi flyttade från ett nybyggt suterrängshus på Hertsön till en Norrbottensgård ursprungligen uppförd på andra sidan E4 på 1750-talet och flyttad till nuvarande plats 1891. Om huset och familjen kan lång roman skrivas. Dock inte nu.

I Ersnäs kom vi in i byalivet via bekanta, affären där mejerivarorna fanns i en liten kyl där man drog undan en glaslucka. Vi informerades av andra kunder och affärsinnehavaren om allt väsentligt i byn. Hos Egon Johansson hade Ralph Lundsten bost. Egon spelade på orgel när vi besökte honom. I hörnet på logen fanns en emaljskylt med reklam för Börjes bilskola.

Många föräldrar i byn uppskattade att barnen fick gå i en liten skola där

barn och föräldrar kände varandra och varandras barn. Skolbyggnaden var dock gammal och kompletterades med mögliga baracker.

SAMLINGSLOKAL

I mitten av 1990-talet kom ett efterlängtat förslag om renovering av skolan. Dock med ett häpnadsväckande förslag från en del skolansvariga i kommunen som ansåg att Ersnäs inte behövde någon samlingslokal! Man bortsåg från skolans eget behov, föreningsliv och annat viktigt i byns sociala liv. Vi minns bl.a underbara skolavslutningar!

Bybornas protester blev starka och intensiva. Jag skrev insändare med den drastiska rubriken "En dolkstöt i Ersnäs hjärta"

och menade att det inte är brist på pengar det handlar om utan brist på omdöme. Kommunen ändrade sig och en utbyggnad genomfördes av en samlingslokal, döpt till "Ankaret".

ERSNÄSREVYN

En teatercirkel startades i byn och den 1-2 februari 1986 gavs utsålda föreställningar i byn på revyn "Trandansen".

Det blev början på en verksamhet med revy och teater i mer än 30 år. Ersnäsgänget spelade på byascenen, Lärkan, Ebeneser, Norrbottensteaterns scener, Arcushallen och blev svenska mästare år 2002. I hård svensk och internationell konkurrens blev Ersnäs utvalda att framföra "Till Casablanca" på teaterfestivalen i Halifax, Canada år 2003.

Ersnäs glada kamratgäng spelade sammanlagt 41 olika föreställningar

och sågs av tusentals personer!

ERSNÄS SKOLA

Vid Barn- och utbildningsnämndens sammanträde i juni 2019 presenterades förslaget att skolan i Ersnäs skulle läggas ner. Något skriftligt underlag för beslutet verkade inte finnas. Skälet för nedläggning var att minska lokalkostnaderna. Detta snäva perspektiv skulle alltså få en avgörande betydelse för byns framtida liv. Ersnäsborna insisterade på att få se kalkylerna som motiverade detta beslut. Några sådana kalkyler visades inte.

Som alla vet ledde förslagen rörande Ersnäs och andra skolor till omfattande protester, demonstrationer och till slut en folkomröstning. Efter några månader meddelade skolledningen att förslaget rörande Ersnäs inte gick att genomföra därför att det blev för dyrt. Det viktiga förslaget rörande byns framtida utveckling saknade alltså en saklig grund. Skandalöst.

ERSNÄS FRAMTID

När jag tänker tillbaka på åren i Ersnäs inser jag att byns framtid ser ljus ut med tanke på det breda engagemang, ansvarstagande och initiativ som finns på en rad olika områden. Många aktiviteter förutsätter gemensamma och personliga insatser t.ex vad avser samlingslokal, Ersnäsdagen, isbana, skidspår, Halloweenaftnar och massor av annat. Det är människorna som skapar byns framtid.

Jag har nu flyttat till Måttsund – en annan fin by.

Roger Jacobson

*Ersnäs Amatörteater
Roger sitter längst till vänster.*

Rogers hus nere vid Svartskatan

Inflyttade till Ersnäs

Nybyggare vid Gläntan

ett nytt hus har byggts i byn, alldeles intill Gläntan. Adressen är Bäcktorpsvägen 58, där Alice Rönnquist, Martin Mörtberg och två-åriga sonen Aaron flyttade in den 18 december. Paret har ritat huset tillsammans med byggfirman och trivs bra i sitt hem. Att det är lite liv och rörelse vid Gläntan tycker de är trevligt, "roligt att det händer något". Och att skidspåret är jättefint.

Familjen kommer närmast från Hällbacken. De har länge letat efter hus, och blev bekanta med Ersnäs då de har kompisar i byn.

Alice är elkonstruktör (ritar och beräknar elkonstruktioner till industriell verksamhet), gör alltså "arbetshandlingar" till elektriker. Martin arbetar som snickare vid GLB. Aaron har sin förskola på Hägern i Luleå, men står i kö till Ersnäs förskola.

Alice och Martin hälsar att de har blivit väl mottagna i byn, där de nu har sitt hem.

Vad betyder orden?

1. Stötande?

- A: Flörtig
- B: Kraftfull
- C: Empatisk
- D: Anstötlig

2. Avpollettera?

- A: Avfärda
- B: Betala
- C: Efterlikna
- D: Devalvera

3. Reaktionär?

- A: Bakåtsträvande
- B: Formell
- C: Aktivistisk
- D: Progressiv

4. Vurpa?

- A: Anstalt
- B: Kullkörning
- C: Frosseri
- D: Stångstötning

5. Vits?

- A: Hudfärg
- B: Vacuum
- C: Skämt
- D: Bortförklaring

6. Blödig?

- A: Brännskadad
- B: Sentimental
- C: Livshotande
- D: Makaber

7. Flukta?

- A: Stinka
- B: Titta
- C: Förolämpa
- D: Fika

8. Vag?

- A: Pinsam
- B: Blöt
- C: Opålitlig
- D: Diffus

9. Mjölöka?

- A: Grynkvavn
- B: Mjöldryga
- C: Bagarmössa
- D: Vetegrodd

10. Konkordans?

- A: Överljudsart
- B: Dopritual
- C: Hindersprovning
- D: Överensstämmelse

11. Marimba?

- A: Xylofon
- B: Barfotadans
- C: Fonduegryta
- D: Resonans

12. Salutogen?

- A: Högtidlig
- B: Ärftlig
- C: Hälsöfrämjande
- D: Allergiframkallande

Ersnäsbladets och byaföreningens utsända hälsar familjerna varmt välkomna till byn och dess föreningsliv och aktivitetsmöjligheter.

De nyinflyttade välkomnas med en gåva i form av en reflexväst. Den kan vara värdefull vid promenader i vintermörkret.

Pellronningen

Ttranmyran, Maran, Lillkvärbäcken, Ryssgraven. Detta är namn på kartan över Ersnäs med omgivningarna som har beskrivits i tidigare nummer av Ersnäsbladet. Den här gången besöker vi en plats som ligger sex km rakt söder om byakärnan. Namnet är Pellronningen.

Enligt Svenska Akademiens ordbok är ordet ronning besläktat med röjning. Leif Lundström, vår sakkunnige på byns historia, anser att det ska stavas råning om vi väljer att låta det lokala uttalet styra stavningen. Pellråningen/Pellronningen har på vår ersnäs-karta sällskap av liknande namn som Storröningen, Östmyrronningen, Bäckronningen, Krister-Pålsaronningen.

Pellråningen är på kartan markerad som myrområde. Genom myren flyter Krister-Pålsabäcken som avvattnar Gagsträsket. Se här ytterligare exempel på spännande namn som vittnar om vad som pågick i byn i gångna tider. Liksom många andra myrområden användes även Pellronningen för myrslätter för att öka tillgången på djurens vinterfoder. Den markanvändningen upphörde på 1940-talet.

En nersjunken lada i myren vid Gagsträsket. Foto Bo Axhammar

Trots efterforskningar vet jag inte varför det heter Pellråningen. Är vi för sent ute för att få förklaringar till vissa av namnen på ersnäs-kartan? Många i tidigare generationer, som inte längre är med oss, hade säkerligen en hel del information att ge. Men kanske någon läsare vet något om namnet Pellråningen? Mejla i sådant fall sven@snowkids.se

Sven Persson

